

Verlengde risicotermijn roerende schenkingen: aandachtspunten

Vermogen - Jaargang 28 - n° 4 - 3 februari 2025

Sinds 1 januari 2025 is de verdachte termijn voor een schenking van roerende goederen die niet wordt geregistreerd in het Vlaams gewest opgetrokken van drie naar vijf jaar. Wat zijn de fiscale gevolgen van die wijziging en hoe kunt u er als schenker het best op inspelen?

Geregistreeerde schenking.

Overweegt u om een woning te schenken aan uw kinderen, dan bent u verplicht om een notaris in te schakelen. Die stelt namelijk de schenkingsakte op en registreert ze vervolgens. Daardoor is er steeds schenkbelasting verschuldigd bij de schenking van onroerende goederen. In het Vlaams gewest liggen de tarieven tussen 3% (voor een eerste schijf tot en met € 150.000) en 27% (voor de schijven vanaf € 450.000).

Niet-geregistreeerde schenking.

Wilt u daarentegen roerende goederen schenken zoals gelden, effectenportefeuilles en aandelen? Dan heeft u in principe de keuze of dat via de notaris gebeurt, tenzij u bv. met voorbehoud van vruchtgebruik schenkt. In sommige gevallen kunt u er dus voor kiezen om dit zonder tussenkomst van een notaris te regelen. Als u de schenkingsakte notarieel laat verlijden, wordt er een vast tarief van 3% geheven op de schenking van roerende goederen tussen echtgenoten en in rechte lijn (bv.

schenking aan uw kinderen). U kunt echter ook op andere manieren een geldige schenking in volle eigendom doen, zoals bv. via een bankgift of een inbreng in een maatschap zonder creatie van nieuwe aandelen. Dergelijke schenkingen zijn niet verplicht registreerbaar. Als u deze schenking niet registreert, was er tot 1 januari 2025 geen schenkbelasting verschuldigd als de schenker in leven bleef binnen de drie jaar na de schenking. Sinds 1 januari 2025 is deze zgn. risicoperiode verlengd naar vijf jaar. Komt u als schenker binnen deze periode te overlijden, dan wordt de schenking met andere woorden belast in de erfbelasting, wat doorgaans zwaarder doorweegt.

Impact.

Het gevolg van deze verlengde risicoperiode op onrechtstreekse schenkingen, zoals bankgiften, is genoegzaam bekend. Daarnaast zal de verlenging van deze verdachte periode spelen in geval van uitkeringen uit levensverzekeringen gedurende vijf jaar voor het overlijden van de verzekeringnemer. Een voorbeeld hiervan is de grootouder die een spaar- of beleggingsverzekering afsluit in het voordeel van zijn kleinkind. Bij zijn achttiende verjaardag krijgt het kleinkind de uitkering. Overlijdt de grootouder echter vier jaar later, dan zal de uitkering aan het kleinkind belast worden in de erfbelasting. Ook voor de maatschappen waarvan u het vruchtgebruik heeft voorbehouden op de

aandelen, geldt dat de vruchten (interessen, dividenden) die niet worden uitgekeerd gedurende vijf jaar voor uw overlijden, fiscaal moeten worden beschouwd als een legaat onderworpen aan erfbelasting (toepassing nieuwe verdachte periode op standpunt 20067).

Onherroepelijkheid schenking.

Door de verlenging van de verdachte periode komt u mogelijk in de verleiding om op jonge leeftijd al te beginnen schenken. Houd er echter rekening mee dat een schenking aan uw kinderen in principe onherroepelijk is. Het is daarom cruciaal om goed na te gaan of u voldoende middelen overhoudt om uw gewenste levensstandaard te kunnen verderzetten.

Verhoging overlijdensrisico.

Door de verlenging van de verdachte termijn is het overlijdensrisico ook groter geworden. Een methode om de kosten van de erfbelasting te beperken bij een (onverwacht) overlijden kan erin bestaan om een overlijdensverzekering af te sluiten. Hierbij betalen uw kinderen (de begiftigden) premies en keert de verzekeringsmaatschappij bij uw overlijden binnen de termijn van vijf jaar een kapitaal uit waarmee zij de erfbelasting kunnen betalen. Omdat de premies voor een successieverzekering doorgaans lager zijn dan de schenkbelasting, kan dat financieel een voordelige oplossing zijn. U moet zichzelf echter de vraag stellen of de premies die u betaalt over een periode van vijf jaar (en niet langer drie jaar) opwegen tegen het vaste tarief van 3% bij de registratie van een schenking.

Vrijwillige registratie.

Hoewel de verdachte periode nu met twee jaar is verlengd, blijft het nog steeds mogelijk om de schenking van roerende goederen op een later moment vrijwillig ter registratie aan te bieden bij het kantoor Rechtszekerheid van de FOD Financiën. Dat kan zelfs nog geldig gebeuren bij een nakend overlijden, bv. Bij een palliatieve

behandeling. Zoals eerder vermeld, zijn de tarieven voor het Vlaams gewest in de schenkbelasting (3% tussen echtgenoten en in de rechte lijn) doorgaans gunstiger dan die in de erfbelasting (tot 27%).

Wanneer u roerende goederen schenkt zonder deze schenking te registreren, moet u er sinds 1 januari 2025 rekening mee houden dat bij het overlijden van de schenker binnen vijf jaar na de schenking, deze schenking alsnog onderworpen wordt aan erfbelasting. Niettemin heeft u als schenker of als begiftigde steeds de mogelijkheid om de schenking alsnog op een later moment vrijwillig ter registratie aan te bieden, zelfs in geval van een nakend overlijden. Daarnaast kan een successieverzekering een hulpmiddel bieden om de financiële last van de erfbelasting op te vangen, zeker in het licht van de recent verlengde verdachte termijn naar vijf jaar. U moet er natuurlijk over waken dat de premiekosten over vijf jaar die u wilt verzekeren, niet duurder zijn dan 3% schenkbelasting. De verdachte periode speelt ook bij een uitkering van een levensverzekering binnen de vijf jaar voor het overlijden van de verzekeringnemer.

Tim Roovers & Mirte Stroobants
Advocaat-vennoot en advocaat bij Sansen
International Tax Lawyers